

מבעד למסוה*

(שעורים בחסתכלות)

גבר אמרתי לכם, במדומני, כי אינני בקי גדול בהלכות בנק וביחוד בעניני "הבנק שלנו, ואולם בקראי חמול את

מכתב-המחאה ששלחו אנשי יפו ללונדון. נגד המנהל שזולל בדעת הקהלי ולא קיים בתחילה מצות בטול-מלאכה במסדרו אחר המעשה הנורא ב.אוחו ואת בנוי—נחברר לך, לצערי, כי אנשי יפו אינם בקיאים עדיין היטב בשפה ההולנדית... כי הפתחו את המלון ההולנדי של מנהלנו ביפו ומצאחם כי זולול בדעת הקהל" פרושו: חקיסוה, אובטורישט, אני ואפסי עור... ובצד המלים האלו—חמנת מנהל המעקם את שפתיו כאומר: ראו כי גדלים אנתנו!

התראו? להיות נבחר "הקיל" ולדבר בשמו—מהיכא תיתי! מדוע לא! הן לכך נוצרו "מנהלים" בעולם, אבל להחשב עם "דעת הקהלי" ועם רגש הלאומי ועוד מיני "מטלנות" כאלו,

* אסיר תורה יהיה לקוראים החתום משה אם וכחבו לו עפוי כחכת המערכת של "דאר היום" על כל מה שקראו או שמעו בעולפנו, חבר שישימש לו כמעטים לקוראים.—עזמות

וביחוד לתוכה? — שרי לי פריא! ל"חרוכת" — מלה זו אינה כלל במציאות במלון ההולנדי שלנו...

קשה לדעת מראש מה תמי השובת ה"מרכז" בלונדון על מכתב-המחאה, ומסופקני טאר אם גם ד.קיסמתי האחרונות טיפו שקסמה אמש באהלה בחגיגת "הגוף-העורים", חרע לפתח שאלה זו, ואולם לפי עניות דעתי הקלושה, קרוב לדאי כי המנהל שלנו יקבל "מסק" כרבעי בעד "חקיסוה" זו, דחיינו: הוספז הגונז לדיבידנדה שלו בסוף השנה.

עוד מכתב אחד כזה ויהיה אולי למנהל ראשי...

* *

נכנסתי בלילה לאחלה של ד.קיסמתי ואמרתי לה: קסמי נא לי באוב ונכאי לי על הקונגרס הבא בקרלסברד!

ותכרע בעלת-האובי על ברכיה ובאצבעותיה דסזיזות והקלילות סדרה מיד את קלסיה, אחר הרימה את ראשה המתולתל, קבעה בי שתי עיני-מכשפות, קראה על מצחי ואמרה: גורל הכנסיה בקרלסברד כגורל הכנסיה האחרונה בלונדון... נשיאים ורוח ונשם אין... מא שיש מאסארי!... ושוב הסתכלה בקלטים וקול האוב נשמע הלאה:

והיה ביום החוא... רק עוד חדשים מספר — ובאו הנשיאים בעלי ה"רות" שלנו

לפני ברנדייס וחבריו, בעלי ה"נשם" של נדבות ודולרים ועשו שלום במרומיהם ויחד יבנו את הארץ... ביזנים... אינציאטיבה פריטית... מכללה עברית על הר-הצופים... לשכת-הגוית והסנהדרין, "כל בניך לפודי הי"... ואנשי כנסת-הגדולה מטיילים בחוצות... וחכמים מרחכנסים בעלית הנגיה בן גוריון, וניזרים נזרות והעם במליוניו נשמע להם...

המצתי לשאל גם על המיועדת שלי ועל חותנתי העתידתי וביחוד ע"א. הוספז למשכורתי וכל אותן השאלות היפות הכתובות באנגלית על הלוחורו שנתלו על גבי יריעות האהל, כשירי-המעלות—להבדיל—בחדרה של יולדת; ואולם עד מהרה קמה ה.קיסמתי והכתה בחוף אשר בידה כסרים בשעתי ובחור זקן אחד נחנב אחרי אל האהל...

* *

ומדי דברי במרים זו שלפנים, נוכרתי כנכרת מרים דהאידנא שאף היא אהבה, במחילה, לדבר לשון-הרע במשה ובבני-משה, כידוע... שמת האמתי הוא. כידוע לכם משעורי הקודמים, מאדאם מאדיאנה, בצרפתית... שכנתנו זו חורה מנסיעתה בכירות והביאה לבני-דודנו מחנות יסור וצעצועים רבים;

גם נדורי יד ורגל לזריקת, וביחוד "פדורי" חדש בפריכת אדומה

ונהדרה מפריו עם הרבה הניחות ותקונים ע"י המסדר הידוע בשמו הספרותי: פה-אין-קורא... ואחרי השם נקודה (Point בלעז) מרובעת (Carré בלעז) ושחורה.

דפיפזי בו קצת ומצאתי כמה דברים מוזרים, למשל: בעמוד ראשון, פרק "כמה מדליקין" והאיזהו מקומן של זבחים באותיות גדולות ושחורות ואחריהם חמלת "נעילה" עם שורה ארוכה וחדשה של "ועל חטא..."

כנראה השמיט הסופר את הפרק "ובא לציון גואל" ובפרקי אבות מצאתי כתוב לאמר: אמר ר' שמאי; כל ישראל יש להם חלק לעולם-הבא, אבל לא לעולם-הזה...

ובני-דודנו מתפללים "ותיקן" בסדר זה, נוסח ספרד העתיקה...

* *

יודע אנכי תלמידי החיבים, כי גם ברבים מכם דבק רגל המחלה הנורא שנתפשטה בארצנו בזמן האחרון, מחלת הנסיעה אל הקונגרס, ובטה חזקה עליכם סקודת הרופא לנסע לקרלסברד... ואולם, מהיכן נוטלים להוצאות הדרך? [That is the question] אומר האנגלי. עובדא קטנה זו דלקסן תוכל אולי לפתח קצת את השאלת הארורה הזו:

לפני אספת-הנבחרים נקראה ביפו אספה "נחוצה מאד" לסדור הבחירות, כמדומני, ונסעו צירים מהבא להתם, כדי לכפות את ההוצאות,

הטיל הועד גם ידוע על בעלי-הבתים, איש איש כפי ערכו, עיי מכתבים שנשלחו להם לתכלית זו. אחד ה"צירים" הננוע מאד, כידוע, במחלת האכפות וביחוד במחלת ה"כיס", לא יכל להבליג ככז על מחלותיו אלו ונסע אף הוא ליפו.

והוצאות הדרך מנין? — ה"ציר" הקטן שלנו השיג מבית-הועד כתב-הזמנה לאחד ממכריו, שבו הוטל עליו לשלם 20 שיללינג וקבל ממנו את הכסף.

כעכר ימים אחדים קרא שכנו ב"דאר-היום" מאמר בשם "אספת הנבחרים על שום מה?" ולא שהה הרבה והלך ובקש חזרה את כספו. ה"ציר" נסה להסביר לחובע כי "מאמר" הוא ענין לחוד ועשרים שיללינג הם ענין לחוד, ואולם הלז עמד במרצו ודרש דוקא את כספו או קבלה...

כיון שנלחץ ה"ציר" אל הקיר פתח ואמר למכרו: שמעני, ידידי! אני עכדך הציר נסעתי ליפו לאספה. נחוצה מאד! ווצאתי בדרך 16 שיללינג מהסוגט שקבלתי ממך... הא לך איפוא חמשה שיללינגים והמותר יוקף על חשבון המס שהוטל עליך...

ה"גדיבי" שלנו מתה, כמובן, לקבל ארז, שאריות הפלטה, ועד היום הזה הוא מחכה לקבלה...